

SALVADOR REDÓ

Els treballs amb pedra seca, això és sense utilitzar cap element que relligui els blocs, han assegurat durant centúries espais per al conreu en les geografies trencades. Per **Salvador Redó**

Camins i parets ENGINYERIA FETA DE PEDRA SECA

No ha estat mai fàcil de les pedres treure'n pans, i si no que ho haguessin demanat als pagesos de Monistrol de Montserrat, obligats a guanyar metres de feixa als pendissos de la muntanya a còpia d'aixecar parets i desmuntar els marges per convertirlos en conreus; bàsicament ametllers, oliverars i vinya. D'aquesta activitat prèvia a plantar res, en resten molts testimonis a la geografia que envolta el nucli urbà monistrolenc. La mateixa orografia juga a favor de la pervivència de parets, barraques, basses i camins. Exemplaritzarem el tema amb dos elements singulars: el camí de la Creu i la paret de la vinya de cal Marcó.

El camí de la Creu és el que davalla des de les ruïnes de l'antic hostal d'aquest nom fins al poble per sobre la línia dels Ferrocarrils de la Generalitat. És una fillola, això és, un trencall de l'antic camí ral de coll Davi. El camí de la Creu és el vell trajecte romeu que s'utilitzava des del Vallès per pujar a Montserrat i que, travessant el riu Llobregat primer per una palanca situada a l'alçada de la font de la Llofresa i després pel pont gòtic del segle XIV, i pel mig del nucli de Monistrol, s'enfilava muntanya amunt pel camí de l'Àngel. L'interessant d'aquest camí és que encara conserva força trams de

l'empedrat original, així com el sistema de parets de pedra seca que reomplien els desnivells del terreny i que un cop aplanats eren *pavimentats* amb pedres de cara plana. El tram proposat el trobarem un cop s'ha passat el mas de la Coma en direcció a l'hostal de la Creu; fa 23 metres de llargada i l'amplada oscil·la entre 4 i 4,5 metres. L'altre exemple és l'espectacular paret de pedra seca de cal Marcó. Aquí podem apreciar el que dèiem respecte de guanyar terra conreable als cingles. Es tracta d'una construcció de dos trams que mesuren 13 i 36 metres i amb una alçada de 7,20 metres; l'espai per conrear té una amplada d'11 metres. S'alternen les filades de pedra de margues blaves i vermelles amb el perfil de la cinglera d'on s'ha extret el material i on es pot observar les marques de les escodes utilitzades per arrencar-lo. Dues escales amb els graons situats dins la paret surten d'ambdues bandes en forma de V per confluïr en una de sola a la seva meitat. Per veure aquesta esplèndida paret cal seguir amunt el camí de la Creu i prendre un corriol a la dreta, un cop passat el tram empedrat.

Bibliografia: Redó i Pallissé, Mònica. *Construccions de pedra seca al terme municipal de Monistrol de Montserrat*. Manresa 2002.

SALVADOR REDÓ

EXEMPLES A MONISTROL DE MONTSERRAT

En la imatge gran, la paret i les vinyes de cal Marcó. En les petites, detall dels esglaons i d'un pany de mur i l'empedrat que encara es conserva del camí de la Creu